

KØGE KOMMUNE

Strategi for aktiv tilstedeværelse

Håndtering af fravær

Aktiv tilstedeværelse i skolen er grundlaget for en god start

I Køge Kommune tager vi børns og unges skolegang alvorligt. En positiv skolegang og uddannelse er en af de helt centrale faktorer i forhold til at sikre, at barnet og den unge klarer sig godt i voksenlivet, både socialt og arbejdsmæssigt. Børn og unge oplever trivsel, glæde og udvikler solide faglige kompetencer, når de oplever at høre til et velfungerende socialt og fagligt fællesskab. De vælger skolen til, fordi skolens fællesskab giver mening for dem, og fordi de selv oplever at være betydningsfulde medskabere af både deres eget og deres kammeraters liv.

Jo mere skolefravær, des sværere bliver det både fagligt og socialt for barnet eller den unge at genoptage at være en del af skolens fællesskab. Det bliver hurtigt en meget uheldig spiral, som er svær for den enkelte elev at komme ud af. En elevs høje skolefravær påvirker både hele klassens interne dynamik og den enkelte elevs trivsel. Fravær kan derfor ikke ses isoleret, men skal ses i et bredere perspektiv, hvor skolens inklusionsindsats også indgår.

I Køge Kommune prioriterer vi en tidlig, forebyggende indsats ved at lave gode, inkluderende fællesskaber, som børn og unge trives og udvikler sig i. Fællesskaber, som de har lyst til at komme i. Vi skal gribe ind tidligst muligt, så snart et barn eller ung viser de første tegn på et bekymrende skolefravær. Ved hjælp af systematisk registrering, fælles pædagogiske retningslinjer og foregribende tiltag på skolen, vil vi hurtigt følge op på både det enkelte barn eller den unges trivsel. Men skolen vil også se på det samlede fællesskabs trivsel. Det skal ske før skolefraværet når at blive så stort, at det kan eskalere.

Enkelte elevers fravær er steget – trods gode indsatser. Deres fravær er for stort, og det er

bekymrende for deres udvikling på alle fronter. Vi skal have disse elever på banen igen ved særligt tilrettelagte, målrettede og fælles indsatser, som der kontinuerligt bliver fulgt op på. Fraværet kan også være et tegn på manglende trivsel i hjemmet. Enkelte elever kan have forældre, der på grund af sociale eller psykiske problemer ikke formår at prioritere barnets eller den unges skolegang og få dem i skole hver dag. Eleven selv kan også have psykiske udfordringer eller fysisk sygdom, der giver fravær. Hvis der er behov for særlig støtte på grund af skolefravær, har skolen underretningspligt. Det sikrer en tværfaglig indsats, så familien og barnet/den unge kan få hjælp til hurtigt at komme på rette fode igen.

Med fokus på fællesskabet som vores fundamentale skolegrundværdi, ønsker vi således i Køge Kommune at styrke og forberede vores børn og unge, så de har både mod, glæde og kompetencer at gå ud i voksenlivet med. Fællesskab skal også præge den måde medarbejdere – også med forskellig faglighed – samarbejder på om at finde løsninger. Det er aldrig en enkelt medarbejders ansvar at finde løsninger i komplekse situationer.

Køge Kommunes Politik for aktiv tilstedeværelse i skolen og håndtering af skolefravær er udarbejdet i et samarbejde mellem repræsentanter for skoleledere og Børne- og Uddannelsesforvaltningen og er vedtaget af Skoleudvalget.

Politikken indeholder både visioner/mindset samt de lovmæssige rammer og regler. Dette kan opleves som en modsætning. Det er dog blot udtryk for den virkelighed, skoler skal navigere i: Gode pædagogiske vurderinger og tiltag, der skal holdes inden for en lovmæssig ramme. Det kan også opleves som en modsætning, at politikken på samme tid på den ene

side italesætter fællesskabets vigtige betydning og på den anden side beskriver tiltag i forhold til enkeltbørn. Også dette er et billede på en skolehverdags kompleksitet. Skolen skal have fokus på begge dele.

Politikken indeholder også et inspirationskatalog – en værktøjskasse. Den skal ikke læses som en manual, men som en samling idéer, der kan inspirere den enkelte skole og det enkelte team til at finde sine egne løsninger inden for den fælles ramme.

Vi ser frem til, at politikken får et liv på skolerne, i Familiecenteret og PPR og giver inspiration og struktur til målrettet nytænkning på området.

Venlig hilsen

Mads Andersen
Formand for Skoleudvalget

Henrik Laybourn
Direktør for Børne- og Uddannelsesforvaltningen

Formål

At sikre børn og unges engagement og både faglige og personlige trivsel ved aktiv tilstedeværelse i skolen

Det dannende og uddannende fællesskab i skolen er en af de mest betydningsfulde fundament for et godt børne, ungdoms- og voksenliv. Det er vigtigt, at alle børn – uanset deres forudsætninger – oplever sig selv som betydningsfulde og aktive deltagere i fællesskabet, og at de både mentalt og fysisk tilvælger skolen, er nærværende og konkret til stede.

Det er derfor af afgørende betydning, at fællesskabet i skolen sikrer både faglig og personlig trivsel og progression med undervisning og aktiviteter, som er inkluderende, spændende, nærværende og engagerende. I Køge Kommune er vi derfor særligt opmærksomme på:

1. At skærpe den tidlige, forebyggende indsats og inklusion i skolen

Eleverne skal opleve en skole, hvor de føler sig velkomne og betydningsfulde i et inkluderende fællesskab, som giver dem både personlige og faglige deltagelsesmuligheder.

2. At lave en attraktiv skole, som trækker i børnene og de unge

Eleverne skal opleve en spændende, varieret og inddragende skole, der arbejder med autentiske og vedkommende problemstillinger.

3. At sikre fokus på børnenes og de unges trivsel og handle hurtigt på dalende trivsel

Eleverne skal opleve, at skole og forældre samarbejder og i fællesskab hurtigt reagerer, hvis deres fælles børn viser tegn på manglende

trivsel, så de sammen hurtigt kan få barnet/den unge på sporet igen.

4. At øge trygheden for børnene og de unge og støtte forældrene

Eleverne skal opleve en tryk hverdag, hvor deres forældre tager det overordnede ansvar for deres børns aktive tilstedeværelse i skolen. Forældre skal opleve at kunne få støtte og hjælp, hvis forældreopgaven er ekstra svær i perioder.

5. At etablere tidlige indsatser for børnene og de unge

Eleverne, som måtte have behov for en mere eller mindre vidtgående specialindsats, skal identificeres og have hjælp på et så tidligt tidspunkt, at fraværet ikke bliver så massivt at eleven får et betydeligt fagligt efterslæb. Skolens ressource team spiller en vigtig rolle her. Således ønsker vi at bidrage til at reducere behovet for vidtgående behandling.

Strategien består af tre hovedafsnit:

A: Overordnede målsætninger for aktiv tilstedeværelse i skolen i Køge Kommune

B: Skolefravær – Definitioner, lovgrundlag og juridisk praksis

C: Værktøjskassen – Et dynamisk inspirationskatalog, som kommer til at være et link til en hjemmeside, da den løbende vil udvikle sig. I denne udgave vedlægges værktøjskassen som et selvstændigt bilag.

A: Overordnede målsætninger for aktiv tilstedeværelse i skolen i Køge Kommune

Det inkluderende fællesskab i skolen

Det er i det inkluderende fællesskab i skolen, at barnet/den unge skal kunne se sig selv blive udviklet både fagligt, personligt og socialt; og det er fællesskabet, som er det afgørende fundament for, at barnet/den unge ønsker at være aktivt tilstedeværende i skolen. Børn og unge, der trives både fagligt og socialt, kommer generelt i skole. Selv, når andre ting i barnet/den unges liv er svære og kan synes uoverkommelige, er det med fællesskabet i skolen, at vi i Køge Kommune ønsker at kunne skabe mening og tilhørsforhold i hverdagslivet.

Hvad gør vi:

Alle skoler i Køge Kommune skal i samarbejde med både forældre og andre professionelle samarbejdspartnere – og børnene/de unge selv – dynamisk arbejde med fællesskabet i skolen, så alle børn kan opleve sig inkluderet og betydningsfulde i det. Hver især har skolerne udarbejdet en individuel plan for arbejdet med det inkluderende fællesskab på lige netop deres skole. Denne plan skal ligge på skolernes hjemmeside

Hvordan gør vi:

Når et barn eller ung udviser en adfærd, som er bekymrende, skal adfærden undersøges som en markør for et fællesskab, der ikke er i trivsel. Adfærden kan derfor ikke ses isoleret, men skal ses i fællesskabets betingelser, og det er i arbejdet med fællesskabets deltagelsesmuligheder for alle dets deltagere, at adfærden primært skal ses reguleret.

Vejledere, ressourceteam samt skolens ledelse sikrer i fællesskab, at de professionelle omkring barnet/den unge får arbejdet hele vejen omkring fællesskabet og med afsæt i en pædago-

gisk kortlægning hurtigt får skabt en handleplan med efterfølgende opfølgning og evaluering. Handleplan og opfølgning er et fælles ansvar.

Hvordan vurderer vi effekten:

Både i samtaler med den samlede klasse, enkeltelevsamtaler samt ved konkrete trivselsmålinger, kan vi løbende vurdere trivslen i fællesskabet.

Den attraktive og engagerende undervisning i skolen

Hvis det, der foregår i skolen, ikke appellerer tilstrækkeligt til elevens interesse og engagement, er det lettere for eleven at komme i mistrivsel og være fristet til fravær, som ikke er begrundet i sygdom.

Derfor er et konstant og systematisk fokus på, at undervisningen skal være varieret og spændende, et af de vigtigste aspekter for at styrke aktiv tilstedeværelse i skolen. Når eleverne er inddraget i planlægning og organisering af skolens aktiviteter, er der større mulighed for, at de er engagerede i stoffet og i øvrigt også større mulighed for, at det rammer det rette niveau af udfordring. Det øger i øvrigt lærere og pædagogers arbejdsglæde og faglige stolthed, når undervisningen engagerer eleverne.

Hvad gør vi:

Alle skoler i Køge Kommune sikrer, at lærerne sammen har tilbagevendende, systematiske refleksioner om undervisningens tilrettelæggelse og elevernes engagement og udbytte. Der er fokus på elevernes inddragelse og på variationen i aktiviteter og undervisningsformer. Det tilstræbes også, at undervisningen har autentiske og aktuelle temaer, så elevernes interesse

og nysgerrighed stimuleres. Det er vigtigt, at eleverne motiveres til at tage større del i planlægning og ansvar for skolens aktiviteter.

Hvordan gør vi:

I forbindelse med fælles forberedelse og pædagogisk dialog mellem ledelse, vejledere og medarbejdere italesættes vigtigheden af, at eleverne inddrages, og at skoledagen er spændende og varieret. I forbindelse med faglige dage sættes der også fokus på den engagerende undervisning, og hvis der er dialog om en klases varierende trivsel og/eller faglige resultater, vil kvaliteten af undervisningen ift inddragelse af elever og den spændende skolehverdag være emner, der analyseres og handles i forhold til.

Hvordan vurderer vi effekten:

I samtaler med den samlede klasse og enkelteleverne samt i elevundersøgelserne holdes dette aspekt nøje under observation.

Skolekulturen – de fællesskabende didaktikker som grundlag for aktiv tilstedeværelse

Det er i arbejdet med de fællesskabende didaktikker, at de inkluderende undervisningsmiljøer opstår. Det er derfor afgørende, at de professionelle omkring barnet føler sig både motiverede og kompetente til at skabe og fastholde den inkluderende og fællesskabende skolekultur i en mangfoldig, travl og foranderlig hverdag.

Hvad gør vi:

I Køge Kommune ønsker vi, at alle de professionelle omkring barnet aktivt og kontinuerligt arbejder med de fællesskabende didaktikker som et grundlæggende børnesyn, fælles vision og målsætning i det daglige, fælles arbejde –

med de konkrete pædagogiske værktøjer og metoder, som knytter sig dertil.

Hvordan gør vi:

Vi har valgt at satse stort på kompetenceudvikling af alle medarbejderne i Køge Kommunes skoler på én gang. Derudover vil skolernes interne faglige og pædagogiske vejledere blive yderligere kompetenceudviklet, så de i hverdagen kan både konsolidere samt facilitere de fællesskabende didaktikker i den daglige praksis.

Hvordan vurderer vi effekten:

Effekten bør vurderes både konkret i forhold til elevernes trivsel – men også medarbejdernes trivsel, arbejdsglæde og engagement. Løbende samtaler mellem ledelse, ressourcepersoner og medarbejdere er et vurderingsredskab forhold til, om den enkelte medarbejder generelt oplever at kunne mestre hverdagens udfordringer og opretholde det inkluderende fællesskab for eleverne.

Det bekymrende fravær i skolen og hurtig indsats

Skolegang og uddannelse er en central faktor i forhold til at sikre, at et barn eller en ung klarer sig godt i voksenlivet, og jo mere skolefravær, des sværere kan det blive for barnet eller den unge at komme tilbage til skolen, både socialt og fagligt.

For at give eleverne de bedste forudsætninger for at gennemføre en ungdomsuddannelse er det målet, at den enkelte elev i Køge Kommune ikke er fraværende mere end max 5% i et skoleår – og at fraværet for den samlede elevgruppe ikke overstiger 4%.

Hvad gør vi:

En hurtig reaktion på skolefravær skal bidrage til at sikre, at barnet eller den unge ikke kommer ud af sit skoleforløb. Det er de første spæde tegn på fravær, som kan fortælle os, at eleven ikke trives – og som vi skal gribe så hurtigt som overhovedet muligt.

Hvordan gør vi:

Det betyder blandt andet, at når skolen bliver opmærksom på, at en elev har et problematisk fravær, skal forældrene straks kontaktes, så de i fællesskab kan samarbejde om at få barnets skolegang på rette vej igen. I fællesskab med det nære pædagogiske samarbejde med barnet/den unges lærere samt evt. skolens tværfaglige ressourcecenter og pædagogiske læringscenter er forældrene fra starten med til at etablere handlingsplaner for hurtig tilbagevenden.

Hvordan vurderer vi effekten:

Ved systematisk registrering af alle elevers fremmøde, kan vi hurtigt måle effekten af, om de indsatser, vi har sat i værk, har virket på selve den fysiske tilstedeværelse. Kontinuerlige samtaler med eleven selv, er både en vigtig del af selve indsatsen, men også en vigtig markør for, om eleven selv oplever at være en aktiv del af skolens fællesskab igen.

Det tværfaglige samarbejde mellem skole, forældre og andre professionelle

Samarbejdet mellem skole og forældre er af meget stor betydning. Det er sammen med forældrene, at det inkluderende fællesskab rækker ud over selve skolens matrikel, men også indbefatter øvrige fællesskaber omkring barnet/den unge – og barnet/den unge skal opleve tryk-
den i, at alle samarbejder omkring den aktive tilstedeværelse i skolen. En gang imellem kan nogle forældre have svært ved at indgå på lige

fod i det tætte samarbejde, fordi de pga. enten personlige, sociale eller fysiske problemer i en periode ikke fuldt ud kan tage forældreansvaret på sig i forhold til deres barns fortsatte aktive tilstedeværelse i skolen.

Hvad gør vi:

Det er afgørende, at forældrene bliver hjulpet og støttet i deres forældreansvar, og i tæt samarbejde mellem forældre, skole, Familiecenter Køge samt Pædagogisk Psykologisk Rådgivning i Køge, skal der være et kontinuerligt fokus på barnets aktive tilstedeværelse i skolen ved også at støtte forældrene i deres forældreopgave.

Hvordan gør vi:

Ved mistanke om mistrivsel og/eller bekymrende fravær, skal skolen foretage en underretning. En underretning fra skolen skal altid præsenteres og forstås som en mulighed for at kunne hjælpe familien ved at indgå i et tæt samarbejde med flere tværfaglige resurser. Senest efter der er sendt en underretning, skal skolen drøfte sagen på førstkommande ressourceteammøde.

Hvordan vurderer vi effekten:

Opfølgende samtaler med systematiske evalueringer af indsatsen med både elev, familie og skole skal vurdere, om indsatsen har den ønskede virkning.

B: Skolefravær – definitioner, lovgrundlag og juridisk praksis

Definition af fraværstyper

I forbindelse med registreringen af fravær skal det angives, om grunden til fravær er:

1. Fravær på grund af elevens sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende når eleven pga. smittefare eller hensyn til elevens sundhed og velfærd ikke kan møde til undervisning. Lovligt fravær som lægebesøg og lignende registreres også her.
2. Fravær med skolelederens tilladelse (ekstraordinær frihed). Ferie og enkeltstående fraværsdage, som ikke er sygdom.
3. Ulovligt fravær. Fravær hvor forældrene ikke har sygemeldt eleven eller fået bevilget ekstraordinær frihed af skolelederen.

Registrering af fravær

En systematisk registrering af skolefravær er den datamæssige grundpille i arbejdet med at nedbringe børns og unges skolefravær.

Udover de faglige begrundelser for en kommunal indsats mod skolefravær og for bedre skoletilhør, så har vi også en forpligtelse til at følge den skærpede nationale lovgivning på området. Disse skærper vidner om en øget opmærksomhed på det stigende skolefravær i hele landet.

Procedure for registrering af skolefravær

Skolens kontor registrerer bevilget ekstraordinær frihed (af flere dages varighed) i KMD fravær senest dagen før den ekstraordinære frihed afholdes.

Klasselæreren registrerer bevilget ekstraordinær frihed (enkelte dage) i KMD fravær senest dagen før den ekstraordinære frihed afholdes.

Læreren registrerer fravær således

0.-6. klasse – fravær registreres en gang daglig i KMD fravær (heldagsfravær).

7.-9. klasse – fravær registreres ved begyndelsen af skoledagen samt ved skoledagens afslutning. Fravær ved begge registreringer giver en hel fraværsdag. Fravær ved skoledagens begyndelse eller ved skoledagens afslutning giver en halv fraværsdag.

Fravær registreres i tre kategorier: Sygdom, ekstraordinær frihed og ulovligt fravær.

Fravær på grund af sygdom og procedure for sygemelding

Forældrene skal om morgenen på første fraværsdag orientere skolen om, at barnet/den unge er helt eller delvist fraværende på grund af sygdom eller planlagt lovligt fravær som tandlægebesøg, lægebesøg eller lign. Tilladelse til planlagt fravær på grund af ferie eller mærkedage (ekstraordinær frihed) skal ansøges hos skolelederen. Se nedenstående. I helt særlige tilfælde kan sygdom registreres bagudrettet hvis forældrene henvender sig til skolen indenfor et rimeligt tidsrum.

Procedure for sygemelding

Forældrene skal senest kl. 7:30 sygemelde deres barn i AULA.

I beskeden skal oplyses forventet fraværsperiode (enkelte timer, hele dagen eller x dage)

Har forældrene ikke mulighed for at tilgå AULA, kan der undtagelsesvis ringes til skolens kontor.

Ved langvarigt sygefravær¹

Senest efter 15 fraværdsdage kan skolelederen i samarbejde med forældrene etablere sygeundervisning, mhp. at eleven hurtigst muligt kan vende tilbage til den almindelige klasseundervisning.

Ved langvarig sygdom kan skolen bede om en lægeerklæring. Udgiften hertil påhviler skolen.

Sygeundervisning kan bestå af fjernundervisning, f.eks. ved at eleven kan følge klassen undervisning via en opkobling, ved undervisning i hjemmet eller ved undervisning på skolen i reduceret skema.

Ekstraordinær frihed – og procedure for anmodning om lovligt fravær

Skoleleder kan på grund af særlige begivenheder i familien med videre give en elev tilladelse til at holde ekstraordinært fri fra skole uden for de almindelige ferier og fridage. Skolelederen skal anlægge en restriktiv vurdering, og ekstraordinær frihed skal være en undtagelse.

Det indskræmpes til forældrene, at skolefravær har såvel sociale, som faglige konsekvenser for barnet eller den unge, ligesom det påvirker den øvrige classes elever, når en elev er fraværende, og som følge heraf kommer bagud i under-

visningen. Derfor bør ekstraordinær frihed ikke benyttes til f.eks. afholdelse af ferier udenfor skolernes ferieperioder.

Procedure for anmodning om ekstraordinær frihed

Forældremyndighedsindehaver skal indgive anmodning om ekstraordinær frihed til skolen senest en uge før afholdelse.

Skolen meddeler forældrene, om ansøgningen om ekstraordinær frihed kan imødekommes.

Skolelederen skal foretage en konkret vurdering af ansøgningen ud fra følgende perspektiver:

1. I hvilket omfang fraværet vil have en negativ betydning for elevens læring.
2. I hvilket omfang fraværet vil have en negativ betydning for elevens motivation og læringsparathed.
3. I hvilket omfang fraværet vil have en negativ betydning for elevens alsidige udvikling.
4. I hvilket omfang fraværet vil have en negativ betydning for andre elevers kundskaber og færdigheder.

Hvis skolelederen ikke har godkendt anmodningen, og eleven alligevel er fraværende, så registreres fraværet som ulovligt fravær.

Ulovligt fravær og procedure for skolens håndtering af højt skolefravær

Skolelederen har pligt til, i samarbejde med Børne- og Uddannelsesforvaltningen, at arbejde systematisk med den generelle, forebyggende opfølgning på skolefravær som en samlet indsats.

1 Bygger på BEK nr. 694 af 20.06.2014

Når en eller flere elever i en klasse har massivt fravær, hvad enten det er registreret som ulovligt fravær eller som sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende bør det give skolen anledning til at se på det samlede undervisningsmiljø i klassen for at afsøge muligheder for, at eleven kan genoptage undervisningen helt eller delvist.

Opfølgning på elevers fravær foregår på to niveauer afhængigt af fraværets karakter og omfang:

Niveau 1 – Opfølgning på skolen med inddragelse af forældrene og eleven og evt. ressourcepersoner.

A. Skolen tager straks kontakt til forældrene og eleven med henblik på at afdække årsagen til fraværet.

B. Ved langvarigt fravær eller hyppige kortvarige fravær tager skolens leder stilling til, om eleven har behov for supplerende undervisning.

C. Ved fravær begrundet i dårlig trivsel skal skolen hurtigst muligt udarbejde en handleplan i samarbejde med eleven og forældrene.

Se i øvrigt afsnit A for en uddybning af den hurtige indsats ved bekymrende fravær og det tværprofessionelle samarbejde.

Niveau 2 – Opfølgning ved inddragelse af skoleafdelingen og Familiecenter Køge

Ved ulovligt fravær skal skolens leder søge at løse problemerne i samarbejde med eleven og forældrene, eventuelt ved inddragelse af Pædagogisk Psykologisk Rådgivning, Ungdommens Uddannelsesvejledning, den kommunale sundhedstjeneste eller andre institutioner med videre, som eleven har tilknytning til.

Når elevens ulovlige fravær nærmer sig 10% indenfor et kvartal, skal skolen varsle forældrene om, at der vil blive udarbejdet en underretning, hvis det ulovlige fravær når 15%.

Barnet/den unge, forældrene og skolen har hver for sig og sammen mulighed for at inddrage den forebyggende rådgiver, der er tilknyttet skolen, i det tidlige forebyggende arbejde for at styrke barnets/den unges trivsel og udvikling for dermed at understøtte skolens og forældrenes arbejde med at sikre aktiv tilstedeværelse og modvirke fravær. Skal der etableres et samarbejdsforløb, sker det efter samtykke med barnet/den unge og forældremyndighedsindehaver.

Den forebyggende rådgiver vejleder skolen i forhold til skolens pligt til at underrette Familiecenter Køge, hvis der er bekymring for, at barnet eller den unge kan have behov for særlig støtte efter serviceloven på grund af barnets eller den unges ulovlige skolefravær eller undladelse af at opfylde undervisningspligten, jf. servicelovens § 153, stk. 1, nr. 3. Inden underretning skal bekymringen drøftes på et ressourceammøde efter samarbejdsmodellen "Fælles Indsats", og den forebyggende rådgiver skal kvalitetssikre underretningen.

Ved 15% ulovligt fravær skal skolen sende en underretning til Familiecenter Køge. Familiecenter Køge videregiver underretningen til Skoleafdelingen, som efter parthøring af elev og forældre, giver besked til Udbetaling

Danmark om at tilbageholde børne- og ungdomsuddannelsen i et kvartal.

Samarbejde mellem skole og hjem ved ulovligt fravær

Samarbejdet med forældrene er en vigtig del af arbejdet med at nedbringe elevens fravær fra undervisningen, hvad enten det drejer sig om ulovligt fravær eller sygefravær på grund af funktionsnedsættelse og lignende.

Afhængig af elevens alder kan eleven selv spille en større eller mindre rolle i at finde løsninger.

Skolens resursepersoner inddrages, hvor det er relevant. Se i øvrigt afsnit A.

I værktøjskassen, som er bilag til denne strategi, findes konkret inspiration til, hvordan familien inddrages i arbejdet med at støtte op om elevens aktive tilstedeværelse i skolen.

C: Værktøjskassen

Formålet med værktøjskassen er at inspirere og anspore det professionelle miljø omkring eleverne til at skabe gode undervisningsmiljøer og sociale fællesskaber, der fremmer elevernes aktive tilstedeværelse i skolerne.

Værktøjskassen skal forstås som et dynamisk redskab, hvilket vil sige, at den ikke er et færdigt produkt i sig selv. Den vil altid være under udvikling og løbende blive justeret, ændret og blive tilført nye ideer og forslag, efterhånden som de professionelle arbejder med den i hverdagen.

Der findes ingen pædagogiske universalløsninger, som passer på alle børn, alle skoler og alle familier – og derfor kan værktøjskassen heller ikke stå alene trods gode redskaber.

For at få det bedste ud af alle redskaber, skal brugen af kassen derfor have sit tydelige afsæt i Køge Kommunes overordnede børnesyn og forståelse af inkluderende og lærende fællesskaber, således som det er beskrevet i Kommunes øvrige politikker på børneområdet.

I skoleåret 2020/21 har Køge Kommune planlagt et stort projekt, som vi kalder "Er du på vej". Projektet inddrager alle medarbejdere i kommunes skoler i ønsket om at skabe en fælles forståelse for det tankesæt, der ligger til grund for strategien for Aktiv tilstedeværelse og håndtering af fravær.

Medarbejderne vil i projektet arbejde med det professionelle begreb "De Fællesskabende Didaktikker" som det faglige fundament i den fælles forståelse.

Begrebet samtænker undervisningen og de fællesskabsopbyggende processer i skoleklassen, der kan skabe en meningsfuld skole for alle elever – også dem, som bevæger sig på kanten af fællesskabet.

Indsatsen er derfor en del af de øvrige strategier på børneområdet i Køge Kommune, hvor barnets eget perspektiv og stemme er en vigtig del af det inkluderende fællesskab.

Med projektet og de medfølgende lokale dialoger bliver alle medarbejdere tillige yderligere aktiveret i forhold til at udvikle og generere ny viden, ideer og inspiration til arbejdet med værktøjskassen.

Projekter, metoder, ideer og forløb med afsæt i strategien for Aktiv tilstedeværelse og håndtering af fravær.

Værktøjskassen beskriver både:

1. At styrke undervisningen og arbejdsglæde for alle elever, gøre det attraktivt at deltage i undervisningen, styrke udbyttet også hos den svageste del af gruppen og dermed minimere antallet af elever, der bliver passive/uinteresserede og får øget fravær.
2. At styrke en hurtigt og systematisk indsats hos den gruppe elever, der er begyndt at have bekymrende fravær. Her skal arbejdes med målrettede, socialpædagogiske indsatser i tæt samarbejde med lærerteamet og klassens elever.
3. Den egentlig behandlingskrævende del af elever med bekymrende fravær på grund af egentlige diagnoser, der kræver behandling og muligvis et længere forløb hen mod evt. genoptagelse i almenskolen. Det vil være godt at italesætte som noget, der fylder på skolerne.

Eksempler på nuværende projekter, metoder og aktiviteter på flere af kommunens skoler:

Indsats	Beskrivelse	Tovholder/skole
Fokus på elevernes demokratiske indflydelse på skolens hverdag/ Elevdemokratid	Inddragelse af eleverne i skolens liv gennem Demokratid, som er elevernes egen tid, fast på skemaet hver uge. Eleverne er engageret i planlægningen af særlige dage, ligesom de har en fast evalueringskultur i klasserne, sidder med til forskellige arbejdsgrupper og har en fast årlig evalueringsdag sammen med pædagogisk styregruppe samt skolebestyrelsen. De har en reel synlig indflydelse, og de bruger den aktivt.	Sct. Nicolai skole
Fokus på brobygning fra børnehaver til SFO	Drøftelser i gang om et større udviklingsarbejde mellem pædagoger og lærere i forhold til udviklingen af fællesskabende didaktikker, særligt i vores indskoling.	Sct. Nicolai Skole
Fokus på relationer	At (gen)skabe tillid og tro på de voksne omkring eleven ved få voksne omkring barnet, der viser en tydelig interesse og omsorg. Rare og trygge klasse miljøer og fællesskaber, hvor barnet oplever sig selv accepteret og inkluderet.	Slimminge skole og behandlingshjem
Fokus på det strukturerede klasse miljø	Den forudsigelige og strukturerede hverdag i skolen, hvor der udfordres gradvist og i passende doser.	Slimminge skole og behandlingshjem
Fokus på det strukturerede hjemmemiljø – og det tværfaglige samarbejde	At også det hjemlige miljø er forudsigeligt, struktureret og trygt, så der er en klar og tydelig rød tråd mellem skole og hjem.	Slimminge skole og behandlingshjem
Fokus på det Individuelle plan (det enkelte barn/familie)	Hvor der gradvist og over tid skrues op for elevens tilstedeværelsestid på skolen. I de fleste tilfælde kører en indkøring over 1-2 uger, hvorefter eleven er oppe på fuld tid.	Slimminge skole og behandlingshjem
Fokus på miljøet	Det vigtigste redskab er det miljø, eleven præsenteres for og indgår i. Et miljø, hvor elevens forståelse af sin omverden og elevens trivsel er i fokus, og hvor eleven på alle måder føler sig mødt og passet på.	Slimminge skole og behandlingshjem
Fokus på elevernes trivsel	Arbejde kontinuerligt med skolens trivselsplan på alle årgange.	Ellemarkskolen
Fokus på kammeratskabet/trivselsgrupper	Tre elever har ansvaret for hinanden. Sender en SMS når en er fraværende, sørger for materialer og noter til den der er fraværende. Lærerne laver grupperne. Eleverne er med til at definere grupperne.	Ellemarkskolen
Fokus på det faglige gruppearbejde i klassen	Lærerne sørger for gruppeinddeling til det daglige arbejde i klasserne, så eleverne oplever nye muligheder i fællesskabet.	Ellemarkskolen
Fokus på medarbejdere/professionel refleksion	I klasseteamet arbejdes der på teammøder med "Relationscirklen", hvor de voksnes relationer til hver enkelt elev undersøges.	Ellemarkskolen

Indsats	Beskrivelse	Tovholder/skole
Fokus på det faglige/ undervisningsdifferentiering	Læreren er bevidst om, om det faglige niveau passer til alle elever	Ellemarksskolen
Fokus på det faglige/ kendskab til den enkelte elev	Læreren kender elevens faglige niveau, arbejdshastighed osv. Jf. skolens testprogram.	Ellemarksskolen
Fokus på fravær/advisering om ulovligt fravær	Automatisk advisering til skolen fra KMD om elever registreret med ulovligt fravær. Besked ved 10% og ved 15%	Ellemarksskolen
Fokus på Forældresamarbejde	Tidlig inddragelse af forældrene Tæt kontakt til eleven Tæt kontakt med inklusionsvejleder /klasselærer. F.eks. daglige SMS-beskeder	Ellemarksskolen
Fokus og eksempler på fokuserede indsatser/ Afhentning	Afhentning af eleven derhjemme af skolens inklusionspædagog.	Ellemarksskolen
Fokus og eksempler på fokuserede indsatser/ reduceret skema	I samarbejde med eleven laves et opnåeligt reduceret skema for en kortere periode, for at se hvad eleven kan overkomme.	Ellemarksskolen
Fokus på samarbejde/ netværksmøder	Opfølgende netværksmøder inden for en kort periode, f.eks. hver 3. uge.	Ellemarksskolen
Fokus på relationsarbejde med hjemmet	Inklusionsvejleder/klasselærer/skoleleder tager direkte kontakt til forældre og inviterer til samtaler og sparring på skolen.	Borup skole
Fokus på klasse miljøet	Etablering af "gode venner" i klassen, der sørger for at invitere vedkommende ind i frikvarter og fagligt arbejde, når vedkommende endelig er i skole.	Borup skole
Fokus på relation elev/ lærer samt elev/elev	Pædagog/klasselærer/inklusionsvejleder ringer/møder barnet hjemme og tager små samtaler med vedkommende. Samtalen udvides med deltagelse af "gode" kammerater i klassen.	Borup skole
Fokus på tydelighed og struktur i klassen	Yngre elever bliver hver morgen mødt af alle lærere med tydeligt program og klare rammer, så det reducerer uforudsete hændelser i løbet af dagen.	Borup skole
Fokus på tydelighed og struktur i frikvarteret/ særligt yngre elever	Tydelig rammesætning omkring frikvarter, så der minimum i et frikvarter om dagen er legepatrulje eller faste "legegrupper" i frikvartererne.	Borup skole
Fokus på relationer i frikvarteret/særligt yngre elever	Brug af "store venner", der er ekstra opmærksomme i frikvarter på deres "lille ven". Et høj og lidt snak kan nogle gange gøre underværker for et barn, som er utryk.	Borup skole

Indsats	Beskrivelse	Tovholder/skole
Fokus på forebyggelse: Hastrupskolens Trivselsplan & Strategi mod mobning	Den forebyggende indsats er trivselsplanen, som systematisk arbejder med elevernes trivsel med fastlagte interventioner gennem skoleforløbet for herigennem at sikre en fællesskabsskabende didaktik. Denne plan skaber et klart overblik over, hvilke obligatoriske interventioner, der skal arbejdes med på alle klassetrin. Trivselsplanen indeholder desuden øvrige muligheder i forhold til de sociale indsatser i klasserne.	Hastrupskolen
Fokus på forebyggelse: Specifik (lokal) fraværprocedure	En uddybende beskrivelse af den overordnede vejledning. Hvordan gør vi helt konkret hos os? (Hvem gør hvad, hvornår, hvordan).	Hastrupskolen
Fokus på forebyggelse: Projekt: Fra Fraværskultur til Nærværskultur	Et projekt med fokus på samarbejde, nærvær, positive relationer og motivation. Mål: At vise hvordan nærværende, nutidig undervisning med fokus på relationer og trivsel kan fastholde truede elever og nedbringe fravær.	Hastrupskolen
Fokus på forebyggelse: Projekt: Hastrupstråden	Et brobygningsprojekt mellem børnehave, Sfo og skole med fokus på forældresamarbejde og genkendelighed – en gennemgående rød tråd i den pædagogiske praksis.	Hastrupskolen
Fokus på professionel relationskompetence	Lærerteams og inklusionsmedarbejdere arbejder kontinuerligt med "Relationscirkler" og andet, der understøtter et løbende fokus og en bevidsthed på den professionelle relationskompetence.	Hastrupskolen
Fokus på foregribende/indgribende indsatser	Hente/følges ordninger: Morgen-hente-ordning af medarbejder eller evt. klassekammerat. Morgen ringe/sms-ordninger fra klasselærer eller anden vigtig voksen. Aftaler om at mødes udenfor skolen med "god kammerat" eller lærer. Reducerede/tilpassede skemaer, forsigtig tilbagevenden – hellere lidt og godt. Bruge SFOens lokaler, som mellemstation. Fleksibilitet eksempelvis i forhold til klasseskift, holdskift. Inddragelse de andre elever/klassefællesskabet i forhold til at række ud eksempelvis ved at sende sms, bruge sociale medier m.m. Mulighed for individuelle samtaler med medarbejder, med stærk relation. Sideløbende klassemøder, pigemøder eksempelvis ved tunge fraværs sager. Fokus på hele fællesskabet.	Hastrupskolen

Indsats	Beskrivelse	Tovholder/skole
Fokus på samarbejdet	Fælles og dynamisk handleplan. Fast og gennemgående tovholder, der koordinerer og holder sammen på indsatsen, sikrer inddragelse af barnet, klassen, samarbejdet med forældre, samt et tæt tværprofessionelt samarbejde (FCK, PPR, SSP, UUV med flere) Fleksibilitet fra skole, SFO og aktører omkring. Blandt andet i forhold til at bevæge os ud over eget område. Eksempelvis skolen stiller medarbejder til rådighed i forhold til hente-ordning. FCK (støtte-kontaktperson) følger/henter elev og evt. deltager på specifikke tidspunkter i skolen. Løbende møder og opfølgning – også efter eleven er vendt tilbage. Forældre involvering og aftaler om overlevering ved skolestart/morgen	

Kommunale nuværende og kommende projekter og indsatser

Indsats	Beskrivelse	Tovholder/skole/hvornår
Fokus på inkluderende og lærende fællesskaber	Inklusionsvejledernetværket vejleder, rådgiver og sparrer med både kolleger, elever, familier, ledelse, forvaltning, andre aktører.	Forvaltning/alle skoler min. 1 vejleder/nuværende
Fokus på elevinddragelse og demokrati	Idékatalog: Elevrepræsentanter fra hver skole, samler input og ønsker fra skolerne, som samles i et årligt Idékatalog, der præsenteres for det politiske udvalg. Elevernes forståelse af demokrati styrkes og elevinddragelsen styrkes, da det kun er elevernes egne ideer, der medtages i Idékataloget.	Forvaltning/alle skoler/nuværende
Fokus på innovation og entreprenørskab, det 21. århundredes kompetencer, tværfagligt samarbejde	Iværksættermessien udvikles og tilpasses løbende, således at eleverne bliver præsenteret for autentiske problemstillinger forankret i den virkelige verden. Der lægges vægt på, at eleverne selv kan vælge opgave og arbejdsform.	Iværksættergruppen/alle skoler/forvaltning/nuværende
Fokus på tværfagligt samarbejde	Fortsat arbejde med og evaluering af samarbejdsmodellen for at "fange" de elever, som falder ned mellem de forskellige afdelinger.	Forvaltning BUF/nuværende model iværksat 2018
Fokus dysleksi(ordblindhed) – kompetenceudvikling faglige vejledere	Elever med faglige vanskeligheder som f.eks. dysleksi oplever desværre ofte en manglende glæde ved at komme i skole. De kommende dysleksivejledere vil få en afgørende rolle i at vejlede deres kolleger til at møde og udvikle elevens potentialer, så eleven oplever at kunne mestre trods sine vanskeligheder.	Forvaltning/alle skoler – 1 vejleder/kommende januar 2021/2022
Fokus børn med særlige forudsætninger/højt begavede – pilotprojekt kompetenceudvikling faglige vejledere	Børn, der har særlige forudsætninger, keder sig ofte i skolen. De "kan stemple ud", kan få en u hensigtsmæssig adfærd eller slet ikke komme i skole.	Forvaltning/1-2 pilot skoler/kommende skoleår 2020/2021
Fokus på elev-elev relationen/peer – to – peer – pilotprojekt	Elever, der i grupper hjælper andre elever med at komme i skole.	Forvaltning/2 pilot skoler/kommende skoleår 2020/2021
Fokus på evaluering af nye erfaringer fra anden undervisning under Coronakrisen	En evaluering af mulighederne i digital undervisning.	Forvaltning/alle skoler/kommende sommer 2020

Her arbejder vi i øjeblikket med at samle nyttige redskaber til at lave de gode inkluderende fællesskaber: Konkrete bud på arbejdet med fællesskabende didaktikker, Pædagogisk kortlægning, Inddragelse af elever i peer – ordninger, Coteaching, trivselssamtaler med mere.

Evt. task-force.

